

Ephese lijdt onder politieke spanningen

Op 31 augustus j.l. moest het beroemde Oostenrijks Instituut voor archeologisch onderzoek op last van de Turkse overheid met directe ingang zijn werkzaamheden in Turkije staken. Vanuit dit Instituut, gevestigd in het vlakbij de ruïnes van Ephese gelegen dorp Selçuk, werd al meer dan honderd jaar het archeologische veldwerk in deze grootste en belangrijkste archeologische vindplaats van Turkije, uitgevoerd. Daarnaast was dit instituut ook verantwoordelijk voor de restauratie en conservatie van het gehele complex dat sinds vele tientallen jaren op de Unesco werelderfgoedlijst prijkt. In het totaal waren er op het moment waarop de sluiting werd afgekondigd (31 augustus) ruim 200 buitenlandse archeologen, restaurateurs en onderhoudsmensen in Ephese werkzaam. Behalve dat al deze mensen hun werkzaamheden per direct moesten staken dienden de meesten van hen, waaronder de directrice van het instituut dr. Sabine Ladstätter, ook direct het land te verlaten. Aanleiding tot deze ongekende actie van de Turkse overheid was het feit dat de Oostenrijkse minister van buitenlandse zaken half augustus had laten weten dat wat hem betreft de onderhandelingen over het visumvrij reizen voor Turken - voor Turkije een van de belangrijkste onderdelen van de deal met Europa in het kader van het vluchtelingenverdrag - opgeschort moesten worden. Toen vlak daarna er in de vertrekhal van het vliegveld van Wenen een spandoek werd opgehangen met het opschrift: 'Met een vakantie in Turkije steunt men enkel Erdogan' volgde de Turkse strafmaatregel. 'Vooral dat spandoek', aldus een van de getroffen archeologen, 'werd opgevat als ongekende belediging aan het Turkse volk'.



▲ Façade van de Celsus-bibliotheek in Ephese. (FOTO: WIKIPEDIA. MICHI)

Hoewel de maatregelen volgens woordvoerders van het ministerie in principe alleen voor dit lopende seizoen gelden, vreest dr. Ladstätter dat de Oostenrijkse archeologen voor langere tijd *persona non grata* zullen blijven. 'Zeker als de verhoudingen tussen ons land en Turkije niet drastisch verbeteren. En daar ziet het voorlopig niet naar uit', aldus Ladstätter in een verklaring. Dat het de Turken menens is mag ook blijken uit het feit dat intussen de Turkse directeur van het Museum in Selçuk, waar veel van de in Ephese gevonden artefacten tentoongesteld worden, de taken van dr. Ladstätter formeel heeft overgenomen. Sinds de gedwongen sluiting van het instituut hebben tientallen internationale wetenschappers en archeologische instellingen over de wereld hun bezorgdheid over de gang van zaken kenbaar gemaakt. Vooral het feit dat heel veel lopend onderzoek is stilgevallen baart zorgen. Zo zijn er alleen al in Oostenrijk 35 promovendi wier onderzoek gedwongen is stopgezet. Een ander groot probleem is dat veel Europese landen en internationale fondsen hun financiële bijdragen aan de restauratie en toeristische ontwikkeling van de site al hebben stopgezet. Waarschijnlijk tegen beter weten in zal dr. Ladstätter in de komende maanden toch gewoon de aanvraag voor het komende seizoen voorbereiden. ◀